

Obsah

I. EVROPSKÁ UNIE - SEN O SJEDNOCENÍ EVROPY SE NAPLŇUJE 11

- 1) Které země jsou členy EU? 11
- 2) Co jsou kandidátské země? 11

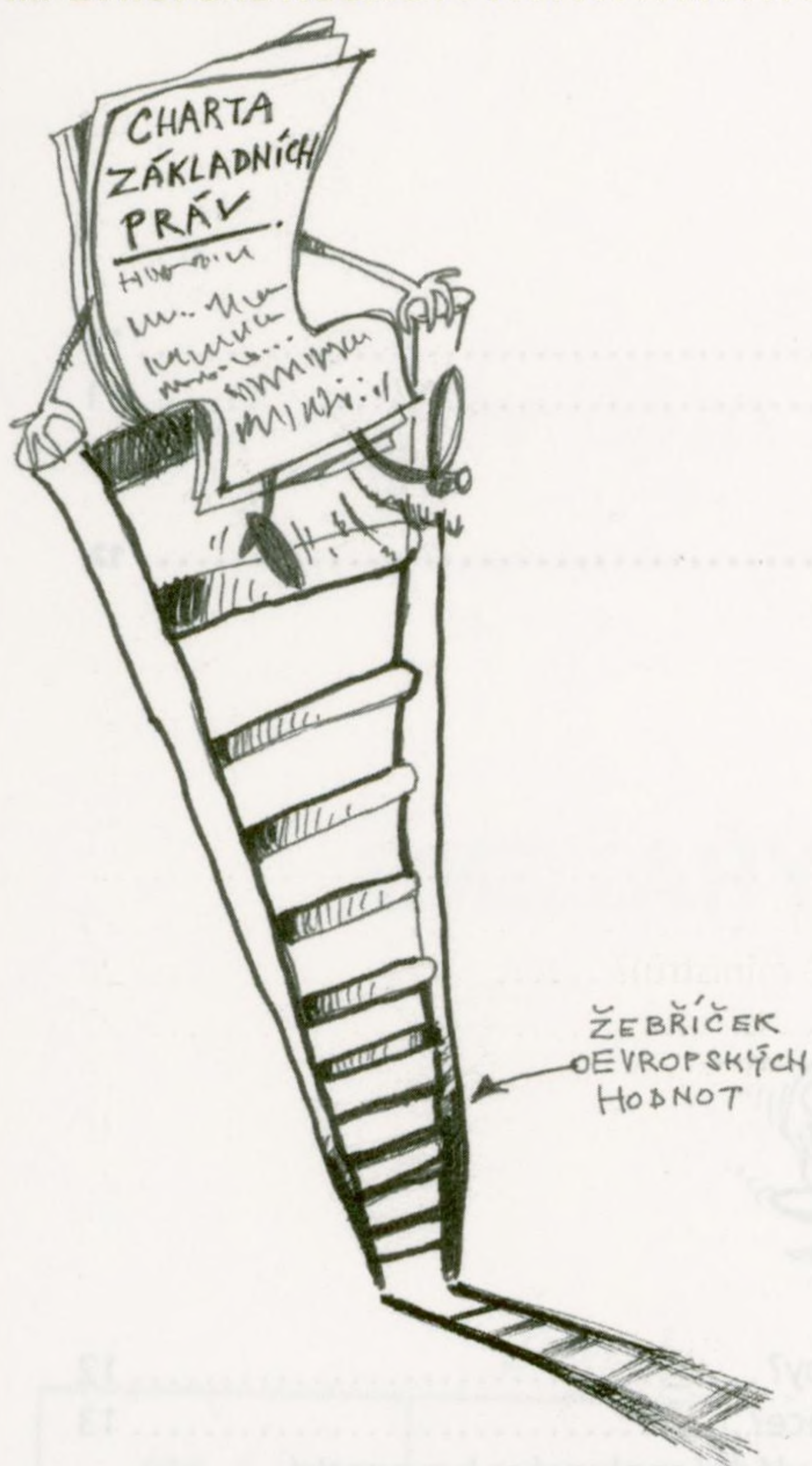
II. BUDOVÁNÍ EVROPY 12

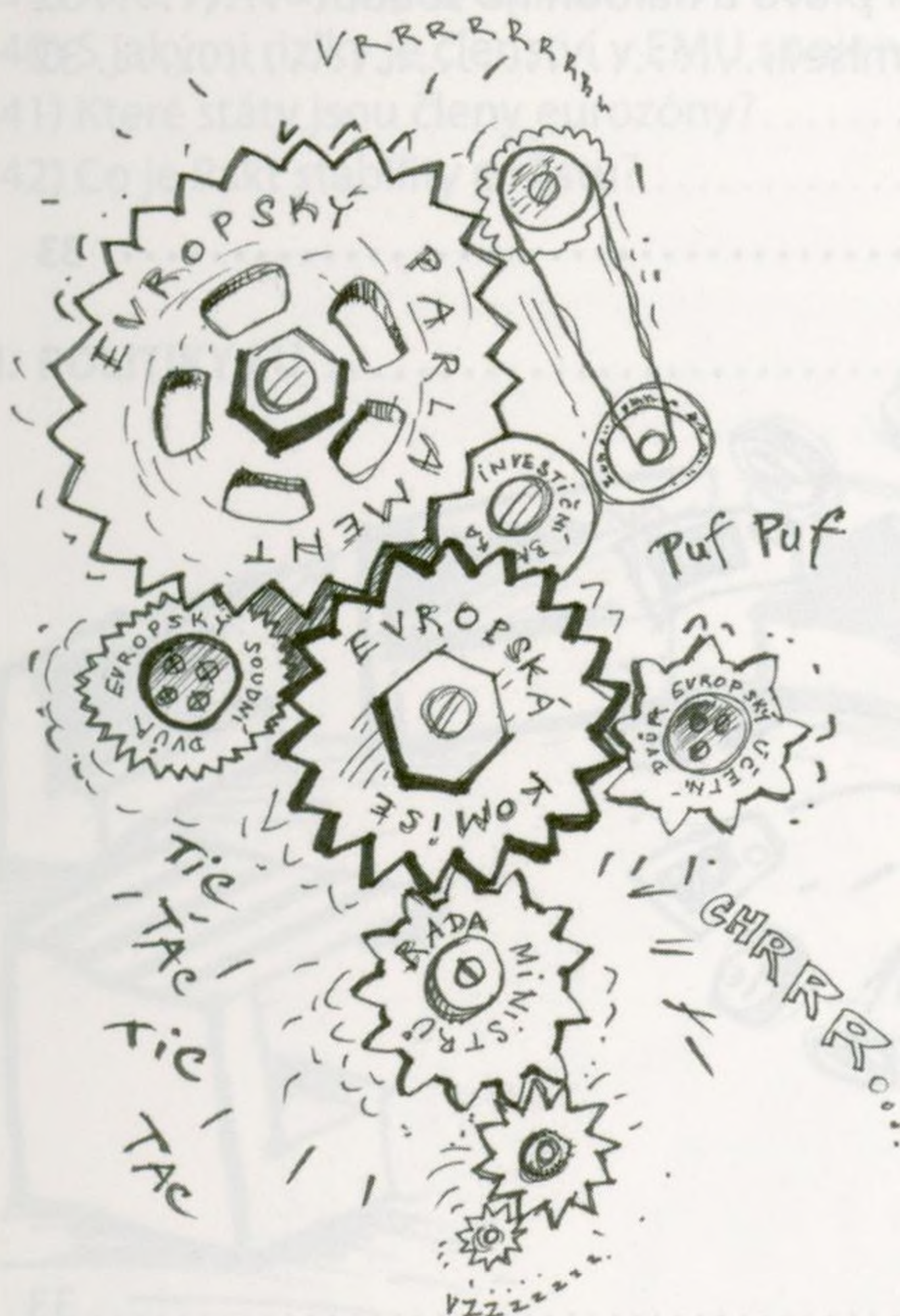
- 3) Jaké události předcházely budování Evropy? 12
- 4) Jak vznikla první forma evropské spolupráce? 13
- 5) Jak se uskutečnil přechod od jednoduché vládní spolupráce k evropské ekonomické integraci? 14
- 6) Co jsou „zakládací smlouvy“, které zastřešují *acquis communautaire* EU? 15
- 7) Co obsahují Římské smlouvy? 16
- 8) Co znamená „politika prázdné židle“? 16
- 9) Co je obsahem Jednotného evropského aktu? 17

10) Co jsou čtyři svobody definované Jednotným evropským aktem?.....	17
11) Co je Schengenská smlouva a schengenský prostor?	17
12) Co obsahuje tzv. Maastrichtská smlouva?	18
a) Co je obsahem Smlouvy o Evropské unii?	18
b) Co je obsahem Smlouvy o založení Evropského společenství?.....	18
c) Čím se liší Evropská unie a Evropské společenství?	19
13) Co jsou „tři pilíře“ Evropské unie?	19
14) Co znamená „komunitární metoda“ a „mezivládní metoda“?	20
15) Co je princip subsidiarity?	20
16) Co obsahuje Amsterodamská smlouva?.....	20
17) Co je obsahem Smlouvy z Nice?	21
18) Kdy a s kým vstoupily do EU současné členské státy?.....	22

III. EVROPSKÉ HODNOTY 22

19) Co označuje pojem „evropské hodnoty“?	22
20) Proč potřebujeme Chartu, když dodržování základních práv je zahrnuto v evropských smlouvách?	23
21) Co se stane, když členský stát nerespektuje evropské demokratické hodnoty? ..	23
22) Jaká práva má evropský občan?	23

23) Jaké evropské instituce existují?	24
24) Co znamená „nadnárodní“ charakter evropských institucí?.....	24
25) Kde se nacházejí evropské instituce?.....	24
26) Jaká je úloha řídicích institucí EU?	25
a) Jaká je role Evropské rady?	25
b) Co je mezivládní konference?	25
c) Jakou roli má Evropská komise?	25
d) Kolik má Evropská komise komisařů?	25
e) Jaká je role Rady EU (tzv. Rady ministrů)?	25
f) Jaké je rozdělení hlasů v Radě EU (Radě ministrů)?	26
g) Jakou roli má Evropský parlament?	27
h) Jak se Evropský parlament podílí na tvorbě komunitárního práva?	28
i) Podle čeho jsou seskupeni poslanci Evropského parlamentu?.....	28
j) Kolik poslanců má Evropský parlament?.....	28
27) Má EU prezidenta?	28
28) Jakou úlohu hrají kontrolní a poradní instituce?	29
a) Jakou úlohu má Evropský soudní dvůr?.....	29
b) Jakou úlohu má Evropský účetní dvůr?	29
c) Jakou úlohu má Hospodářský a sociální výbor (HSV)?	30
d) Jakou úlohu má Výbor regionů?.....	30
29) Jakou úlohu plní finanční instituce EU?	30
a) Jakou úlohu má Evropská investiční banka (EIB)?.....	30
b) Jakou úlohu má Evropská centrální banka (ECB)?	30
30) Jaké formy má „evropské právo“?	31
31) Jak vzniká komunitární legislativa?	31

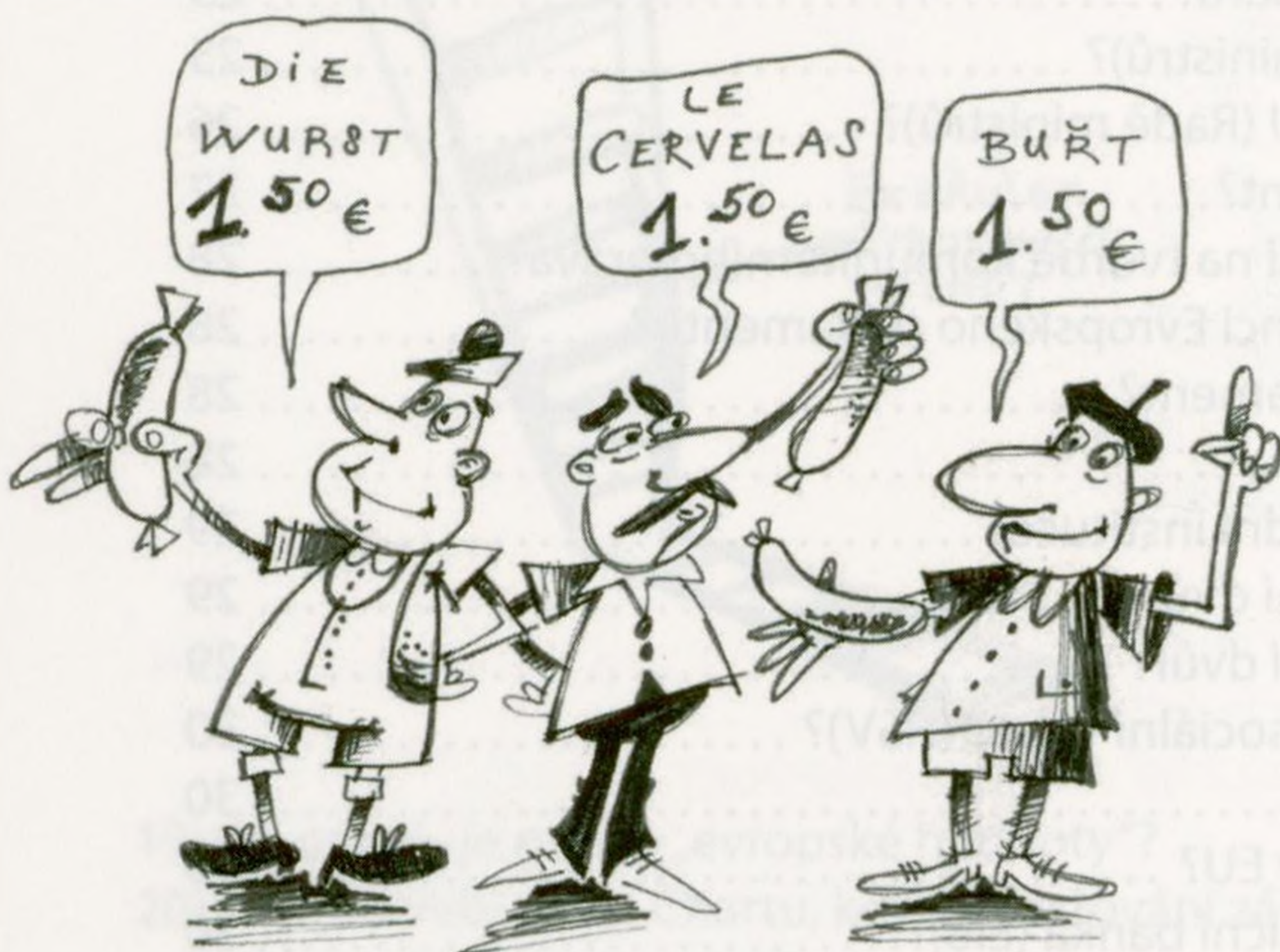
32) Jak probíhá spolurozhodování Evropského parlamentu a Rady EU?	31
33) Může se občan odvolávat na komunitární právo u národního soudu?	32
34) Co jsou generální ředitelství Evropské komise?	32

V. FINANCOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE 33

35) Jakým způsobem je EU financována?	33
a) Co tvoří finanční zdroje EU?	33
b) Které instituce spravují rozpočet EU?	33
c) Jaké výdaje financuje rozpočet EU?	33
d) Co je „finanční perspektiva“ EU?	34
e) Co jsou tzv. čistí příjemci a čistí plátcí?	34

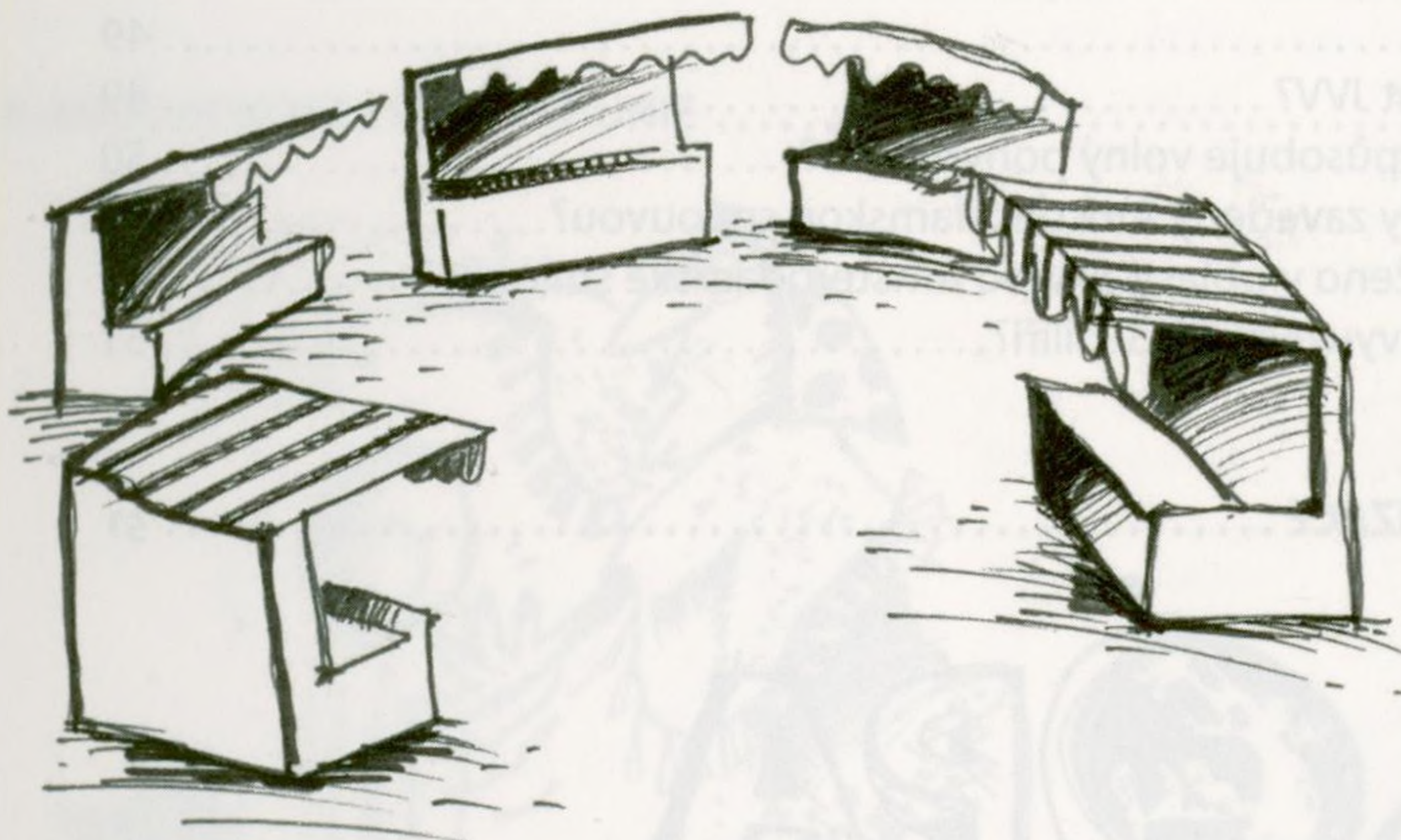
VI. EVROPSKÁ MĚNOVÁ UNIE..... 34

36) Co je hospodářská a měnová unie (HMU)?	34
37) Jakým způsobem se realizuje HMU v Evropě?	35

38) Co je Evropská měnová unie (EMU) a jak vznikla?	35
39) Jaké výhody plynou z členství v EMU?	36
40) S jakými riziky je členství v EMU spojené?	36
41) Které státy jsou členy eurozóny?	37
42) Co je Pakt stability a růstu?	37

VII. POLITIKY EU 37

43) Co označuje pojem „jednotný vnitřní trh“?	37
44) Jak je vnitřní trh svázán s vnějším obchodem?	38
46) Co je Evropský hospodářský prostor (EHP)?	38
47) Jaké jsou principy politiky hospodářské soutěže?	39
48) Co zahrnuje sociální politika EU?	39
a) Existuje v EU sociální dialog?	39
b) Co obsahuje Sociální dohoda?	39
c) Jaký program má Evropská sociální agenda?	39
49) Jaká je úloha a cíle regionální a strukturální politiky?	40
50) Co jsou strukturální fondy?	40
51) Co je Kohezní fond (Fond soudržnosti)?	40
52) Co je obsahem společné zemědělské politiky (SZP)?	40
53) Realizuje Evropská unie ekologickou politiku?	41
a) Jaké jsou aktivity EU v oblasti životního prostředí?	41
b) Jaké nástroje využívá ekologická politika EU?	41
c) Jak EU bojuje proti znečišťování ovzduší a přebytku odpadu?	42
54) Jaké programy organizuje EU pro mládež a studenty?	42
55) Co je obsahem zahraniční politiky EU?	43
56) Jakými oblastmi se zabývá zahraniční politika Komise?	43
57) Na které regiony se zaměřuje Generální ředitelství pro vnější vztahy?	44
58) Jaké jsou cíle Generálního ředitelství pro rozvojovou pomoc?	46
59) Jaké dohody byly uzavřeny v rámci rozvojové pomoci?	46
60) Co jsou Lomské dohody?	46
61) Jaká je úloha Úřadu pro humanitární pomoc (ECHO)?	47

62) Jaké úkoly plní EuropeAid?	47
63) V čem spočívá společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP) v rámci 2. pilíře EU?	47
a) Proč vytvářet SZBP?	47
b) Co zastupuje diplomacie EU?	48
c) Jak se vyvíjela myšlenka „společné evropské obrany“?	48
d) Proč existuje samostatná „evropská bezpečnostní a obranná politika“?	48
e) Kdo představuje SZBP a jak tato politika funguje?	49
64) V čem spočívá spolupráce v oblasti justice a vnitřních věcí (JVV) v rámci 3. pilíře EU?	49
a) Jak vznikla oblast JVV?	49
b) Jaké problémy způsobuje volný pohyb osob?	50
c) Jaké reformy byly zavedeny Amsterodamskou smlouvou?	50
d) Čeho bylo dosaženo v oblasti JVV po Amsterodamské smlouvě?	50
e) Jaké nástroje se využívají ve 3. pilíři?	51

VIII. EVROPA A GLOBALIZACE 51

65) Co je globalizace a jaké jsou její důsledky?	51
66) Jaká je role Evropské unie v procesu globalizace?	51
a) Rozvojová pomoc.	52
b) Ochrana evropských hodnot a lidských práv.	52
c) Mezinárodní obchod.	52
d) Životní prostředí.	52

IX. ROZŠÍŘOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE 53

67) Co je obsahem Agendy 2000?	53
68) Jaké výhody přineslo „východní“ rozšíření EU?	53

69) Kdo se může stát členem EU?.....	53
70) Jaká kritéria je nutné splnit před vstupem do EU?	53
71) V čem spočívá proces rozšiřování?	54
72) Co je předmětem činnosti Evropské konference?.....	54
73) Co zahrnují etapy procesu přistoupení?	54
74) Co je „screening acquis communautaire“?.....	54
75) Co je obsahem tzv. pravidelných zpráv?	54
76) Které země mají statut kandidátské země a kdy se začlení do EU?.....	55

X. BUDOUCNOST EVROPSKÉ UNIE 55

77) Co je Lisabonská strategie a jaké jsou její cíle?.....	55
78) Jak je plněna Lisabonská strategie?	56
79) Co je obsahem debaty o budoucnosti Evropy	56
80) Co je Lisabonská smlouva?	56
81) Co je obsahem Lisabonské smlouvy?	57
82) Kdy vstoupí Lisabonská smlouva v platnost?	57

2) Co jsou kandidátské země?

Kandidátské země jsou státy, které podaly přihlášku ke členství v Evropské unii a kterým orgány EU přiznaly status kandidátské země. Současnými kandidáty jsou Turecko, Chorvatsko a Makedonie. (Více o tématu v kapitole IX – Rozšiřování EU)